LIETUVIŠKŲ TRADICIJŲ, TAUTINĖS TAPATYBĖS NYKIMAS

Perskaityk „Metų“ fragmentus. Pasirink tinkamus žodžius iš pateiktų atsakymuose ir įrašyk juos tuščiuose langeliuose. Atsakymai turi būti parašyti be klaidų ir riktų, gale skyrybos ženklo nereikia.

PASTABA: dešnėje pusėje paaiškinti tarminiai žodžiai.

Bet kaip sviets po tam didžiuotis jau prasimanė, Ir lietuvninkai su vokiečiais susimaišė, Štai ir viežlybums tuojaus į nieką pavirto, Taip kad klapai vyžų, viežlybai padarytų, O mergaitės krosytų marginių nekenčia. Klapai kaip ponačiai su puikiais sopagačiais, O nenaudėlės mergaitės su kedelačiais Lyg kaip jumprovos pasirodyt jau nesigėdi. Taip lietuvninkai savo viežlybumą pražaidė. **I. Fragmente kalbama apie tai, kad lietuvninkai ima kaip vokiečiai** **1. maitintis; 2. kalbėti; 3. rengtis.** **II. Kas atsitiko, kai lietuvninkai su vokiečiais susimaišė?** **1. Neliko padorumo; 2. Vaikinai dėvi batus, mergaitės – margines; 3. Merginos teka už vokiečių.**	*sviets* – pasaulis, žmonija *lietuvninkai* – Prūsijos lietuviai *viežlybas* – mandagus, garbingas, taurus, padorus *klapai* – vaikinai, berniokai, draugai *krosytas* – dažytas *marginė* – margas drabužis (sijonas) *ponatis* – ponaitis *sopagas* – batas *kedelatis* – viršutinis moterų drabužis (švarkas) jumprova – panelė (vokietė)
Rods, ir tarp lietuvninkų tūls randasi kiaulė, Kurs, lietuviškai kalbėdams, šveisterį peikia, O tiktai ir pats kaip tikras šveisteris elgias. Kaip pirm to lietuvninkai dar buvo pagonai Ir savo dievaičius iš strampų sau pasidarė, Ir, po medžiais ant virvių pasikorę, gyrė, Tai jie, rods, dar taip, kaip mes, nepažindami Dievą, Daug nešvankių ir durnų daiktų prasimanė. Ogi dabar jau mes, krikščionims būdami prūsai, Mes, lietuvninkai, taip baisiai ryt nesigėdim, Kad ir vokiečiai glūpoki tur nusidyvyt.“ **I. Fragmente kalbama apie lietuvninkų** **1. dviveidiškumą; 2. būdą; 3. elgesį ir tikėjimą.**	*šveisteris* – šveicaras *pagonai* – pagonys (nekrikščionys) *strampas* – pagalys, lazda *rods* – tikrai *nešvankus* – nepadorus *glūpokas* – kvailokas *nusidyvyti* – nusistebėti

LIVEWORKSHEETS

II. Kodėl lietuvninkai anksčiau nešvankių ir kvailų dalykų prasimanė? **1. Neliko padorumo; 2. Mėgdžiojo vokiečius; 3. Buvo pagonys.** **III. Kokia lietuvininkų yda minima fragmento pabaigoje?** **1. Gausus valgymas; 2. Netikėjimas krikščionių Dievo; 3. Šveisterių elgesio mėgdžiojimas.**	
Moters! jūs lietuvninkės, ar jau nesigėdit, Ar nesigėdit, kad jums vokiškos moteriškės Su dailiais darbais ant lauko gėdą padaro? O kas bus, kad čėsas verpt ir aust prisiartins, O lineliai jūs ant lauko bus pasilikę? Ak! kur dingot jūs, barzdotos mūsų gadynės, Kaip lietuvninkės dar vokiškai nesirėdė Ir dar vokiškus žodžius ištart negalėjo. O štai dar negana, kad vokiškai dabinėjas; Bet jau ir prancūziškai kalbėt prasimanė. Taipgi bezaunydamos ir darbo savo pamiršta. O jūs, vyrai! kam gi nenaudėlių moteriškių Ir išdykėlių mergų raspustą nedraudžiat? **I. Fragmente kalbama apie** **1. lietuvninkių moterų išdykumą; 2. dingusius laikus (gadynes); 3. lietuvninkių moterų darbus.** **II. Kokios lietuvninkių nedorybės minimos?** **1. Nedailūs lauko darbai; 2. Nedailiai surinkti linai lauke, vokiška apranga, vartojama kitataučių kalba; 3. Nedailūs lauko darbai, vartojama prancūzų kalba.** **III. Kuo kaltinami vyrai?** **1. Leidžia moterims atsisakyti lietuvėms nuo seno būdingų savybių; 2. Nedraudžia kalbėti lietuviškai; 3. Nedraudžia kalbėti prancūziškai ir vokiškai.**	*čėsas* – laikas *gadynė* – laikai (buvę) *rėdytis* – rengtis, puoštis *dabinėtis* – puoštis, rengtis *zaunyti* – įkyriai plepėti *raspusta* – išdykumas, pasileidimas

LIVEWORKSHEETS

Tarp lietuvninkų daugsyk tūls randasi smirdas, Kurs, lietuviškai kalbėdams ir šokinėdams, Lyg kaip tikras vokietis mums gėdą padaro. Daug tarp mūs yra, kurie, durnai prisiriję, Vokiškas dainas dainuot ir keikt pasipratin, Ir kaip vokiečiai kasdien į karčemą bėga. Todėl tūls žioplys, supliurpęs visą zopostą, Kartais pusnuogis ant apjuoko rėplinėja. **I. Fragmente nedoras lietuvninkas („smirdas“) savo elgesiu lyginamas su** **1. žiopliu; 2. vokiečiu; 3. pusnuogiu vaiku.** **II. Koks lietuvninkų veiksmas labiausiai pašiepiamas fragmente?** **1. nešvankus kalbėjimas; 2. nesantūrumas („šokinėjimas“); 3. besaikis („durnas“) alkoholio vartojimas.**	*smirdas* – netikėlis, nevidonas *supliurpti* – suryti (išgerti) *zopostas* – atsarga *apjuokas* – išjuokimas, pašaipa

LIVEWORKSHEETS